

Του **Στάθη Κουβελάκη**

Δεν θα προκαλούσε, ίσως, ιδιαίτερα ερωτηματικά η φετινή απουσία του Αλέξη Τσίπρα από την καθιερωμένη κινητοποίηση των συνδικάτων στα εγκαίνια της ΔΕΘ, αν δεν ήταν γνωστός ο λόγος αυτής της απουσίας.

Πράγματι, το Σάββατο, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ θα βρίσκεται αρκετά μακριά από τις όχθες του Θερμαϊκού, στην Λίμνη του Κόμο της Ιταλίας, όπου θα παραστεί στο 40ο Φόρουμ του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Αμπροζέτι. Και η απόσταση ανάμεσα στους δύο τόπους δεν είναι τόσο **γεωγραφική** όσο και **πολιτική και ταξική**.

Πράγματι, το Φόρουμ αυτό δεν αποτελεί ένα σύνηθες διεθνές συνέδριο, οργανωμένο από κάποιον συστημικό έστω θεσμό, αλλά ένας ξεχωριστός κόσμος, με δικούς του κανόνες και πολύ συγκεκριμένους στόχους, όπου συζητούν και, κυρίως, αλληλο(ανα)γνωρίζονται οι ισχυροί του πλανήτη.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΛΛΑ "ΑΜΠΡΟΖΕΤΤΙ"

Τι είναι όμως αυτό το ίδρυμα; Το ίδιο παρουσιάζεται ως μια «ιδιωτική δεξαμενή σκέψης», που υφίσταται σε μια πρώτη μορφή από το 1965, την οποία το πανεπιστήμιο της Πενσυλβανίας, κατατάσσει στη 16η θέση παγκοσμίως, και την 4η στην Ευρώπη. Προσφέρει κατ' αρχήν τεχνογνωσία, consulting και ενημέρωση σε επιχειρηματίες και έχει, πέραν της Ιταλίας, παραρτήματα στις ΗΠΑ, την Κίνα, την Ιαπωνία και την Κορέα.

Ο ιδρυτής του, Αλφρέντο Αμπροζέτι, εργάστηκε για οχτώ χρόνια στον ιταλικό όμιλο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Εντισον, που εθνικοποιήθηκε το 1962 και απετέλεσε έκτοτε, μετά από τη συγχώνευσή του με την χημική εταιρία Μοντεκατίνι και υπό την ονομασία Μοντέντισον, την καρδιά του «κρατικοβιομηχανικού συμπλέγματος» που οικοδόμησε μεταπολεμικά η ιταλική Χριστιανοδημοκρατία.

Ο ίδιος ο Αμπροζέτι είχε στενούς δεσμούς με το Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα, και ειδικότερα με την

πτέρυγα του Αλντο Μόρο, όπως δείχνει και η συνεργασία του με τον σύμβουλο επί οικονομικών θεμάτων του Μόρο Μπενιαμίνιο Αντρεάττα (1928-2007) και, κατόπιν, με τον Ρομάνο Πρόντι, πρωθυπουργό των «κεντροαριστερών κυβερνήσεων» της «Ελιάς», γέννημα-θρέμμα ο ίδιος αυτού του «κρατικοβιομηχανικού συμπλέγματος» υπό χριστιανοδημοκρατική αιγίδα. Λέγεται μάλιστα ότι για την επιτυχία των Φόρουμ της Λίμνης του Κόμο, που ξεκίνησαν το 1974, καθοριστικό ρόλο έπαιξε ο Αντρεάττα, ο οποίος, σύμφωνα με δημοσίευμα της έγκυρης συντηρητικής εφημερίδας (γνωστής και για τις σχέσεις της με τον επιχειρηματικό κόσμο) Κοριέρε ντε λα Σέρα, δήλωσε τηλεφωνικά στον Αμπροζέτι μετά το πέρας του πρώτου Φόρουμ, τον Νοέμβρη εκείνης της χρονιάς: «τώρα γεννήθηκε η κυβέρνηση Αμπροζέτι»^[1].

Και εδώ μπαίνουμε στην ουσία του ζητήματος: το ίδρυμα Αμπροζέτι, ειδικότερα μέσω των ετήσιων φόρουμ που οργανώνει εδώ και 40 χρόνια, δεν είναι παρά μια από τις «κλειστές» λέσχες όπου συναντιούνται εκπρόσωποι αυτού που θα λέγαμε για λόγους συντομίας η «διεθνής ελίτ», δηλαδή προσωπικότητες του επιχειρηματικού κόσμου, πολιτικοί με συστημικό ρόλο, υπεύθυνοι διεθνών οργανισμών και τεχνοκράτες και όπου συζητούνται σε ένα «προστατευμένο» περιβάλλον τα φλέγοντα ζητήματα της παγκόσμιας πολιτικής και οικονομίας.

Ας ρίξουμε για παράδειγμα μια ματιά στους προσκεκλημένους, στο πλευρό του Αλέξη Τσίπρα, της φετεινής διοργάνωσης: πέρα από διάφορους ιταλούς κυβερνητικούς αξιωματούχους, διακρίνουμε μια ισχυρή παρουσία υπευθύνων της Κομισιόν (**Νταϊσέλμπλουμ, Ντε Γκουχτ, Κατάινεν**) με επικεφαλής τον ίδιο τον πρόεδρο της Επιτροπής **Μπαρόζο** και τον αντιπρόεδρο **Αλμούνια**, εκπροσώπων του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, με προεξάρχοντες τους **προέδρους της Γκόλντμαν Σακς Πήτερ Σάδερλαντ και της JPMorgan Chase Γιάκομπ Φρένκελ**, τραπεζίτες όπως ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ **Ζαν-Κλοντ Τρισέ**, και πρόσωπα κλειδιά του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού κόσμου όπως ο πρόεδρος της **ΦΙΑΤ Μάριο Μαρκιόνι και του Συνδέσμου Γερμανών Βιομηχάνων Ούλριχ Γκρίλο**. Τακτικός θαμώνας αυτών των συναθροίσεων, συμπεριλαμβανομένης και της φετεινής, ο **Μάριο Μόντι**, ο “εγκάθετος” ελέω ΕΕ πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας, άνθρωπος κλειδί αυτών των κύκλων λόγω των διασυνδέσεών του με πολυεθνικούς ομίλους και τράπεζες (είναι σύμβουλος της Γκόλντμαν Σακς, του οίκου Moodys και της Κόκα Κόλα) και του πρωταγωνιστικού ρόλου που παίζει στις πιο σημαντικές από τις “κλειστές λέσχες” της ελίτ, και ειδικότερα της διαβόητης Μπίλντερμπεργκ, του Ατλαντικού Συμβουλίου και της Τριμερούς Επιτροπής (Trilateral Commission). Παρών επίσης, όπως και σε όλες σχεδόν τις ετήσιες διοργανώσεις, ο πρώην πρόεδρος του Ισραήλ **Σίμον Πέρες**, που διατηρεί στενή σχέση με τον Αμπροζέτι, ο οποίος, σύμφωνα με την προσωπική ιστοσελίδα, είναι μέλος τους Διεθνούς Συμβουλίου του **«Κέντρου Ειρήνης Σίμον Πέρες»** (όπως θα λέγαμε **«Σύνδεσμος Ανθρωπιστικής Βοήθειας Χένρυ Κίσινγκερ»**...).

«ΚΕΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ»

Δεν έχει ιδιαίτερο νόημα να δώσουμε έναν μακρύτερο κατάλογο συμμετεχόντων σε Φόρουμ παρελθόντων ετών. Το πατρών παραμένει το ίδιο. Δηλαδή ένα μείγμα επιχειρηματιών και τραπεζιτών, υπευθύνων της ΕΕ, του ΔΝΤ και άλλων διεθνών οργανισμών, και πολιτικών, στη συντριπτική τους πλειοψηφία από τον συντηρητικό χώρο με κάποια συμμετοχή από τους πιο δεξιούς σοσιαλδημοκράτες (Χέλμουτ Σμιτ, Φελίπε Γκονζάλεθ, Μισέλ Ροκάρ). Δεν μπορέσαμε να βρούμε στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και κυρίως στο ειδικό φυλλάδιο που εκδόθηκε με αφορμή τα 40 χρόνια αυτών των Φόρουμ^[2], αναφορά σε παρουσία αριστερής προσωπικότητας εκτός Ιταλίας. Σχετική εξαίρεση αποτελούν οι Ιταλοί συμμετέχοντες, που καλύπτουν διαχρονικά ένα ευρύτερο φάσμα προσωπικοτήτων με θεσμικό ρόλο.

Σ’ αυτή την κατηγορία εμπίπτει η συμμετοχή του Φάουστο Μπερτινότι με την ιδιότητά του ως προέδρου της Ιταλικής Βουλής, ή, παλαιότερα ακόμη, του Λουτσιάνο Λάμα, γραμματέα της συνδικαλιστικής συνομοσπονδίας CGIL και μέλος του τότε Ιταλικού ΚΚ, με κομβικό ρόλο στη δεξιά του πτέρυγα. Ακόμη και αυτού του τύπου οι συμμετοχές παραμένουν εξαιρέσεις, σε αντίθεση με την τακτική παρουσία προσωπικοτήτων της ιταλικής ακροδεξιάς, κυρίως στελεχών της **Λίγκας του Βορρά**,

συμπεριλαμβανομένου του πρώην ηγέτη της **Ουμπέρτο Μπόσι**, και του «μεταφασίστα» προέδρου της πάλαι ποτέ **«Εθνικής Συμμαχίας» Τζιανφράνκο Φίνι**.

Αυτό που έχει όμως καθοριστική σημασία, και που καθορίζει την ιδιαιτερότητα αυτών των «λεσχών» σε σχέση με τις συνήθειες συστημικές «δεξαμενές σκέψης», ή και από τα διάφορα ινστιτούτα εργοδοτικών ενώσεων και επιχειρηματικών ομίλων, είναι οι **κανόνες λειτουργίας** τους, που τηρούνται αυστηρά και αποτελούν βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων τους. Οι καθαυτό συζητήσεις του Ιδρύματος Αμπροζέτι και των Φόρουμ που διοργανώνει (όχι βεβαίως οι συναντήσεις και ενημερώσεις που γίνονται σε ξεχωριστούς χώρους για τους ειδικά διαπιστευμένους δημοσιογράφους) διεξάγονται κεκλεισμένων των θυρών και σύμφωνα με τους ονομαζόμενους κανόνες του “Chatham House”.

Οι κανόνες αυτοί, που κωδικοποιήθηκαν το 1926 από το ομώνυμο Ινστιτούτο με έδρα το Λονδίνο και τελούν **υπό την αιγίδα της Βρετανικής Μοναρχίας**, εγγυώνται την **εχεμύθεια** των όσων διαμείβονται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων.

Προβλέπουν συγκεκριμένα ότι οι συμμετέχοντες «μπορούν να χρησιμοποιήσουν την λαμβανόμενη πληροφορία χωρίς όμως να αποκαλύπτουν την ταυτότητα ή την ιδιότητα του ομιλητή ή οποιουδήποτε άλλου συμμετέχοντος». Με άλλα λόγια είναι αδύνατον να επιβεβαιωθεί ή να διαψευστεί αν ο Χ ή ο Ψ είπε κάτι αλλά μπορεί να κυκλοφορήσει η πληροφορία ή εκτίμηση ότι θα πέσει ένα επιτόκιο ή μια κυβέρνηση ή ότι θα ξεσπάσει μια κρίση κάποιου τύπου.

Επίσης, αν και ο κατάλογος των προσκεκλημένων ομιλητών, ή τουλάχιστον μεγάλο μέρος του, ανακοινώνεται δημόσια, δεν ισχύει το ίδιο για το επίλεκτο “κοινό” που συμμετέχει στις συνεδριάσεις, που αποτελείται κυρίως από επιχειρηματίες, τραπεζίτες και συμβούλους πολυεθνικών ομίλων και οργανισμών.

Είναι απολύτως προφανές ότι αυτοί οι κανόνες είναι κομμένοι και ραμμένοι στα μέτρα των συζητήσεων και διαβουλεύσεων στις οποίες επιδίδονται «σε κλειστό κύκλο» οι εκπρόσωποι αυτών των πολιτικο-οικονομικών κύκλων, μακριά (και αλάνγχα) από τους κανόνες του δημόσιου διάλογου, που αποτελεί και το θεμέλιο κάθε δημοκρατικού κανόνα.

ΟΠΩΣ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1970:

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν αν στο φυλλάδιο που εξέδωσε το Ίδρυμα Αμπροζέτι για τα 40 χρόνια αυτών των Φόρουμ αναφέρεται (σελ. 5) με αίσθημα υπερηφάνειας η ακόλουθη φράση από άρθρο του 2003 στους Νιού Γιρκ Τάϊμς του γνωστού συντηρητικού επιφυλλιογράφου και υπέρμαχου των «αμερικανικών αξιών» Γουίλιαμ Σαφάϊρ: «τα Φόρουμ του Ιδρύματος Αμπροζέτι είναι ένας χώρος όπου μεγάλα ονόματα του πλανήτη παρευρίσκονται σε ετήσια βάση σε ένα περιβάλλον **αυξημένης ισχύος σε σχέση με το υπερτιμημένο πανηγύρι του Νταβός**».

Όπως δεν είναι τυχαίο αν στο πρώτο μέρος του ίδιου φυλλαδίου, που προβαίνει σε μια επισκόπηση των παγκόσμιων πολιτικών εξελίξεων των τεσσάρων τελευταίων δεκαετιών, αναλύεται διεξοδικά η ταραγμένη ατμόσφαιρα της δεκαετίας του 1970 στην Ιταλία, με εκτενείς αναφορές στο ρόλο της **«κοινωνικής αναταραχής»** και της **«κόκκινης τρομοκρατίας»**, αφήνοντας σαφώς να υπονοηθεί ότι το Ίδρυμα έπαιξε ρόλο **«εργαστηρίου»** στην αντιμετώπιση της «απειλής», κάτι που συνάδει εξάλλου και με την εγγύτητά του με το περιβάλλον του Άλντο Μόρο και εξηγεί την συμμετοχή εκείνο το διάστημα των ηγετών των βασικών ιταλικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένης και της συνμοσπονδίας που τελούσε υπό τον έλεγχο του Ιταλικού ΚΚ.

Με άλλα λόγια, η ειδικά ιταλική διαδρομή του Ιδρύματος Αμπροζέτι φαίνεται να συνδέεται ιστορικά με το όλο κλίμα του **«ιστορικού συμβιβασμού»** – και με την τραγική, στον μακρύ χρόνο μάλιστα, έκβασή του για την αριστερά και το εργατικό κίνημα της γειτονικής χώρας, φάρος κάποτε για όλη την Ευρώπη.

Εύλογα λοιπόν τα ερωτήματα που προκύπτουν για το νόημα της παρουσίας, με αυτούς τους όρους και σε αυτό το πλαίσιο, του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ σε μια τέτοια διοργάνωση. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, είναι σαφές είναι ότι ένας διόλου ευκαταφρόνητος κόσμος **θα ορίσει με τον δικό του τρόπο αυτό το Σαββατοκύριακο την απόσταση μεταξύ του Θερμαϊκού από της Λίμνης του Κόμο.** Και τούτο διότι οι δυο τους όχθες αντιστοιχούν, σε μεγάλο βαθμό, στις διαχωριστικές γραμμές των ταξικών στρατοπέδων που διαιρούν τις σημερινές κοινωνίες.

Σάββατο 06 Σεπτεμβρίου 2014

.....
.....
[1] <http://cinqantamila.corriere.it/storyTellerThread.php?threadId=AMBROSETTI+Alfredo>

[2] Το πλήρες φυλλάδιο, που έχει συνταχθεί από τον πρώην διπλωμάτη Σέρτζιο Ρομάνο είναι προσβάσιμο εδώ http://issuu.com/mediatria/docs/ambrosetti_40anni_int?e=7102471/9183964

iskra.gr